

వేదిక

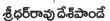
'వేదిక' పేజీ కోసం సమకాలీన అంశాలపై వ్యాసాలను ఈ చిరునామాకు పంపించండి. మీ వ్యాసం 700 పదాలకు మించకుండా ఉండాలి. చిరునామా: 8-2-603, 1/7,8,9 కృష్ణాపురం, రోడ్ నం.10, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్-500034. e-mail: editpage@ntnews.com

ఇవీ నాటి కేసీఆర్ నిజ ప్రతిపాదనలు

గోదావరి–బనకచర్ల లింకు ప్రాజెక్టుపై రాష్ట్రానికి చెందిన పార్లమెంట్ సభ్యులతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంతో ఈ వివాదం మరో మలుపు తిలగింది. 2016 సెప్టెంబర్ 21న జలగిన మొదటి అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావేశంలోనే గోదావల–బనకచర్లకు బీజం పడిందని అఖిలపక్ష ఎంపీల సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు. అందుకు సాక్ష్యంగా మొదటి అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావేశపు మినిట్స్లో గోదావరి జలాల వినియోగంపై నమోదైన కేసీఆర్ అభిప్రాయాలను చదివి వినిపించారు. ఆ వాక్యాలను మరొక్కసాల పాఠకుల కోసం ఇక్కడ ఉటంకించదలచాను.

子 ్ జీ 6లో ముఖ్యమంత్రి చదివిన 🔾 ವಾಕ್ಯಾಲು ಇವಿ. "For the existing, ongoing and future projects in both the states in Krishna River, more than 1,000 TMC of water is required. On the other hand more than 3,000 TMC is going waste into sea every year in Godavari River. Hence, he emphasized that as water is available, it has to be decided how best it can be utilized properly. He stressed the need for developing understanding between two states by sitting together by amicably settling the issues."

ఏటా మూడు వేల టీఎంసీలు నిరుపయో గంగా సముద్రంలోకి పోతున్నాయన్న విషయం ట్రహ్మ పదార్థం కాదు. కేసీఆర్ మెదడులో పుట్టిన ఆలోచన అసలే కాదు. కేంద్ర జల సంఘం వారు గత 50 ఏండ్లుగా నమోదు చేసిన గోదావరి ప్రవాహాలపై కేసీఆర్కు సంపూర్ణ అవగాహన ఉన్నది. ఆ నీటిని రెండు రాష్ట్రాలు తమ ప్రయోజనాల కోసం, కృష్ణా నదిలో ఎదు రవుతున్న లోటును భర్తీ చేసుకోవడానికి విని యోగించుకోవచ్చన్న అవగాహన ఆయనకు ఉద్యమ కాలం నుంచే ఉన్నది. బ్రిజేశ్ కుమార్ టిబ్యునల్ తీర్పు అమల్లోకి వస్తే ఆల్మట్టి డ్యామ్ ఎత్తు పెంచుకొని ఎక్కువ నీటిని నిల్వ చేసుకునే వెసులుబాటు కర్ణాటక రాష్ట్రానికి కలుగుతుంది. దాంతో తెలంగాణకు కృష్ణా జలాల రాక మరింత ఆలస్యమవుతుంది. లేదా ప్రవాహాలు తగ్గిపోతా యన్న అవగాహన కూడా కేసీఆర్కు ఉన్నది. పై వాక్యాల్లో గోదావరి జలాల వినియోగానికి సంబంధించి ఒక స్థూలమైన అభిప్రాయం వ్యక్తం అయ్యిందే తప్ప, బనకచర్ల ప్రస్తావనే లేదు. నిజానికి ఆనాటికి బనకచర్ల ఊసే లేదు.

తెలంగాణతో తొలినాళ్ల నుంచి ఘర్షణ వైఖరి అవలంబించిన చంద్రబాబుతో గోదావరి జలాల తరలింపుపై చర్చలకు సానుకూల వాతా వరణం లేకుండా ఉండింది. 2019లో ఆంధ ట్రదేశ్లో అధికార మార్పిడి జరిగి జగన్ మోహ

۲

రెండవసారి అధికారంలోకి వచ్చిన కేసీఆర్ ఏపీకి స్నేహహస్తాన్ని చాచారు. ఈ కమంలోనే గోదావరి జలాల వినియోగంపై కూడా ఇరు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంతులు చర్చించుకున్నారు. వారితోపాటు ఇరు రాష్టాల ఇంజినీర్లు కూడా పాల్గొన్నారు. కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టులో మేడిగడ్డ ుంచ్ ఎల్లంపల్లికి నీటిని తరలించడానికి గోదా వరి నదీ మార్గాన్ని ఉపయోగించి సఫలం చేసి నట్టుగానే కృష్ణాలో కూడా ఆ ప్రయోగం సఫలం చేయగలమన్న విశ్వాసం కేసీఆర్కు ఉన్నది. తన ఆలోచనలను తెలంగాణ విశాంత ఇంజినీర్లతో పంచుకొని ఒక ప్రాథమిక నివేదికను తయారు చేయాలని కోరారు. వారు ఒక అద్భుతమైన ప్రాజెక్టుకు రూపకల్పన చేసి కేసీఆర్ ముందుం చారు. పోలవరం కుడి కాలువ ద్వారా ప్రకాశం బ్యారేజీకి, అక్కడి నుంచి ఎగువన వైకుంఠా పురం వద్ద ఒక కొత్త బ్యారేజీని నిర్మించి నీటిని ఎత్తిపోయడం, ఒక టన్నెల్ ద్వారా పులిచింతల జలాశయానికి నీటిని తరలించడం, అక్కడ నుంచి నాగార్జునసాగర్ టెయిల్ డ్యామ్లో నీటిని ఎత్తిపోయడం, అక్కడ ఇదివరకే ఏర్పా టైన రివర్సిబుల్ పంపింగ్ వ్యవస్థను ఉపయో గించుకొని శ్రీశైలం డ్యామ్ నీటిని తరలిం చడం.. ఇదీ సూలంగా ఆనాడు గోదావరి జలా లను నదీ మార్గం ద్వారా కృష్ణా నదీ వ్యవస్థలోకి తరలించడానికి తెలంగాణ విశ్రాంత ఇంజినీర్లు రూపొందించిన ట్రతిపాదనలు.

> ఈ చ్రతిపాదనలను జగన్ మోహన్రెడ్డికి కేసీఆర్ వివరించారు. బీనిపై అధ్యయనం చేసి మరొక సమావేశంలో తమ అభి ప్రాయం చెప్తామని అన్నారు. కానీ, కొన్ని నెలల తర్వాత ఏపీ భూభాగంలో నుంచే గోదావరి జలాలను తరలించడానికి గోదావలి–పెన్నా లింకు ప్రాజెక్టును తమ ప్రభుత్వం చేపడుతున్నట్టు జగన్ అసెం బ్లీలో ఏకపక్షంగా ప్రకటించారు. బీనికి కేసీ ఆర్ ప్రతిపాదించిన నటి మార్గం స్క్రీమ్ కు ఏ పోలికా లేదు. జగన్ పాలనా కాలంలో ఈ స్కీమ్ ముందుకుసాగలేదు.

అయితే, రాయలసీమ ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టు రెండు రాష్ట్రాల మధ్య ఘర్షణకు దారితీసింది. ఒకరి ప్రాజెక్టులపై మరొకరు కేంద్రానికి ఫిర్యా దులు చేయడం, జాతీయ గ్రీన్ ట్రిబ్యునల్లో కేసులు వేయడం దాకా సాగింది. ఈ ఘర్షణలో జాతీయ గ్రీన్ ట్రిబ్యునల్ రాయలసీమ లిఫ్ట్ పథ కంపై, మన పాలమూరు–రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల

పథకంపై స్టే విధించింది. రెండు రాష్ట్రాలకు ప్రయోజనకారిగా ఉన్న గోదావరి వరద జలాల తరలింపు పథకం మూలనపడింది. ఇదీ దాని పూర్వరంగం.

ఇప్పుడు చంద్రబాబు తనకు అలవాటైన పద్ద తిలోనే విభజన చట్టాన్ని తుంగలో తొక్కి ఏకపే క్రంగా పోలవరం–బనకచర్ల పథకాన్ని ప్రకటిం చడమే కాదు, దూకుడుగా ముందుకు సాగుతు న్నారు. కేందంలో తనకున్న పరపతిని వినియో గించి అనుమతులు, ఆర్థిక సహాయం పొందడా నికి ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టారు. ఈ ప్రాజెక్టు వల్ల తెలంగాణకు ఏకాణా ప్రయోజనం లేక పోగా గోదావరి జలాల్లో మన వాటాను, హక్కు లను కోల్పోయే ప్రమాదం ఉందని, ఈ ప్రాజే క్టును అడ్డుకోవాలని ప్రతిపక్షాలు, ఇంజినీరింగ్ ష్ట్రీధావులు ప్రభుత్వాన్ని నిలదీస్తున్నారు. ఈ ఒత్తిడికి ప్రభుత్వం పార్లమెంట్ సభ్యుల సమా వేశాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. కానీ, అది మరొక రాజకీయ రగడకు దారితీసింది. గోదావరి–బన కచర్ల పాపమంతా కేసీఆర్దేనని ముఖ్యమంత్రి నిరూపించే ప్రయత్నం చేసి విఫలమయ్యారు.

నాడు జగన్ మోహన్రెడ్డి ముందుంచిన నదీ మార్గం ప్రతిపాదనకు, ఈ రోజు చంద్రబాబు చేపట్టదలచిన పోలవరం–బనకచర్ల లింకు పథ కానికి ఏ పోలికా లేదు. ఈ సంగతి తెలియక ఈ పథకానికి కేసీఆర్ 2019లోనే ఆమోదం తెలి పారని ఆరోపించి తప్పులో కాలేశారు.

2025 జూన్ 19న తెలంగాణ రిటైర్డ్ ఇంజి నీర్తు ఒక పుతికా సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఈ నదీ మార్గం ప్రాజెక్టు వివరాలను మ్యాప్ సహా వివరించారు. పోలవరం–బనకచర్ల పథకానికి బదులుగా ఈ ప్రాజెక్టును ప్రతిపాదించారు. ఇందులో ఖర్చు తక్కువ, భూసేకరణ తక్కువ, మూడు పెద్ద జలాశయాలు.. పులిచింతల (45 టీఎంసీలు), నాగార్జునసాగర్ (315 టీఎం సీలు), శ్రీశైలం (215 టీఎంసీలు) ఇదివరకే నిర్మాణమై అందుబాటులో ఉన్న కారణంగా బొల్లపల్లి (150 టీఎంసీలు) లాంటి పెద్ద జలా శయం నిర్మించే అవసరం రాదు. కాబట్టి, పున రావాసం అసలే లేదు. కృష్ణా నది సజీవమవు తుంది. భూగర్బజలాలు పెరుగుతాయి. దేశీయ నౌకయానం, పర్యాటక, మత్య్యరంగాలు అభి వృద్ధి చెందుతాయి. రెండు రాష్ట్రాలు గోదావరి అదనపు జలాలను తమకు ఇష్టమైన రీతిలో వినియోగించుకునే అవకాశం ఉన్నది. ఇన్ని ్రపయోజనాలున్న ప్రాజెక్టును కేంద్రప్రభుత్వం, రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విశ్రాంత ఇంజినీర్లు కోరారు. వారి (పతిపాదనలను పరిశీలించవల

సిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది.

ఇక 2020 అక్తోబర్ 2న కేంద్ర జలశక్తి మంత్రికి కేసీఆర్ రాసిన లేఖలో గోదావరి జలాల వినియోగంపై తన స్పష్టమైన ఆలోచన లను తెలియజేశారు. కేసీఆర్ రాసిన లేఖలోని 13వ పేజీలోని 13వ పేరాను పాఠకుల కోసం యధాతథంగా ఉటంకిస్తున్నాను. "In this context, it is worth noting that as per 53 years of Central Water Commission (CWC) gauge records at the last gauging station on Godavari River (Annexure-8) at least 3,000 TMC of water flows into the Bay of Bengal after the utilisation of both the States of Telangana and Andhra Pradesh. The erstwhile State of Andhra Pradesh itself had allocated 65.13 % of the Godavari waters to Telangana region. The 3,000 TMC of water flowing into the sea annually can also be used on pro-rata basis. Based on the total water requirement

for irrigation, industry and drinking water, Telangana will use 1,950 TMC water per year in comparison to present allocation of 967.15 TMC. This additional water will be required for meeting the water requirements of more than one crore population of Mega- Metro city of Hyderabad which also has 30 to 40 lakh migrant workers. The needs of Hyderabad city are growing due to the expansion of IT and Pharma industries and the growth of its urban agglomerations."

> ఉమ్మడి రాష్టంలో తెలంగాణ ్రపాజెక్టులకు కేటాయించిన 968 ల్లీ టీఎంసీలకు అదనంగా ఏటా సముద్రంలోకి పోయే 8 వేల టీఎంసీ లలో 1950 టీఎంసీల నీటిని తెలం గాణ ఇప్పటి అవసరాలకు, భవిష్యత్తు అవసరాలకు వాడుకుంటుందని కేసీఆర్ స్పష్టం చేశారు.

1950 టీఎంసీల వరద నీటిపై కూడా తెలం గాణకు హక్కు ఉన్నది. కాబట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం తక్షణమే అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావే శాన్ని ఏర్పాటు చేసి రెండు రాష్ట్రాల ప్రయోజనా లకు ఉపయోగపడే, ఆర్థిక భారం పడని (పాజె క్టుపై కూలంకషంగా చర్చించాలి. దీనిపై ఆంధ ట్ర్ చేశ్, తెలంగాణ ప్రభుత్వాల మధ్య మధ్యవ ဝ္ဒက ఒక ခြဲ့ဆဲာန္သီန နသ္ခ်ဝင်္ကာလီနီ ဒီဝိုင်္က ప్రభుత్వం చౌరవ చూపాలి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం కూడా రాజకీయాలకు తెరదించి అపెక్స్ కౌన్సిల్ సమావేశాన్ని తక్షణమే ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్రాన్ని కోరాలి. అంతకుముందు మరొక విస్తృత స్థాయి అఖిలపక్ష సమావేశం ఏర్పాటు చేసి తెలంగాణ డిమాండ్లను చర్చిం చాలి. సమావేశపు తీర్మానాలను అపెక్స్ కౌన్సిల్ ఎజెండాలో చేర్చాలని కేంద్రాన్ని కోరాలి. లేని పక్షంలో రాష్టంలో అవాంఛనీయమైన రాజ కీయ రగడ కొనసాగుతూ ఉంటుంది. సందట్లో సడేమియాలాగా చంద్రబాబు కేంద్రం అండతో గోదావరి నీటిని తన్నుకుపోతారు. గోదావరి జలాలపై తెలంగాణ సమాజం ఏకతాటిపై నిల బడి హక్కులను సాధించుకోవలసిన సమయం ఇదే. ఆలస్యం అమృతం విషం అన్న సంగతి తెలిసిందే కదా!

(వ్యాసకర్త: విశ్రాంత సూపలింటెండింగ్ ఇంజినీర్)

సాంకేతికతతో సమస్యలు తీరుతయా?

రుశుత్వ పాఠశాలల్లో అత్యాధు నిక సాంకేతిక బోధన సేవల కోసం రేవంత్ ప్రభుత్వం ఇటీవల ఆరు సంస్థలతో ఒప్పందాలు కుదుర్చుకు న్నది. ఒక్కో సంస్థ ఒక్కో విధమైన సేవలు అందించనున్నది. ఇప్పటికే 540 పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న ఓ సంస్థ 33 జిల్లాల్లో కృతిమమేధ ఆధారిత పాట్ఫామ్తో 3 నుంచి 5 తరగతుల విద్యార్థులకు తెలుగు, ఇంగ్లీషు, గణి తంలో ప్రాథమిక అంశాలను బోధించ నున్నది. మరో సంస్థ ఇంటర్ నీట్, జేఈఈ, క్యాట్ పరీక్షలకు విద్యార్థులను సిద్ధం చేస్తూ, పాఠశాల స్థాయి నుంచే

కె.వేణుగోపాల్ 98665 14577

పోటీ పరీక్షల దృక్కోణంలో శిక్షణ ఇవ్వనున్నది. ఇంకొక సంస్థ $ar{6}$ నుంచి 12 తరగతుల విద్యార్థులకు బాల సురక్ష, రక్షణ కార్యక్రమాల సేవలను అందిం చనున్నది. ఇంకో సంస్థ 1 నుంచి 10 తరగతుల విద్యార్థులకు కోడింగ్, కంప్యూటేషనల్ థింకింగ్ పై శిక్షణ ఇవ్వనుండగా, మరొకటీ పాఠశాలలకు దూరంగా ఉన్న 16 వేల మంది విద్యార్థులను తిరిగి బడిలో చేర్పిస్తూ బాలి కల అక్షరాస్యత్, విద్యా అవకాశాలను పెంపొందించేందుకు కృషి చేయను న్నది. ఇక మరో సంస్థ 6 నుంచి 10 తరగతుల విద్యార్థులకు వీడియో ఆధా రిత సైన్స్, టెక్నాలజీ, ఇంజినీరింగ్, మ్యాథ్స్ (స్టెమ్) శిక్షణను అందించను న్నది. అయితే, ఇప్పటికే 540 పాఠశాలల్లో పనిచేసిన సంస్థ ద్వారా విద్యా ర్మల సామర్థ్యాలు, అభ్యసన ఏ మేరకు అభివృద్ధి చెందాయో విద్యాశాఖ సమీక్షించిందా? దాని ఫలితాలెలా ఉన్నాయి? అన్నవి ఇక్కడ ప్రశ్నలు.

ఒప్పందం చేసుకున్న సంస్థలన్నీ విద్యకు సంబంధించిన టెక్నాలజీ రూపొందించి, అందించే వ్యాపారంలో ఉన్నవే. ప్రస్తుత ఒప్పందం ప్రకారం అవి ఉచితంగా ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో సేవలు అందిస్తున్న ప్పటికీ, ఈ సేవలను వినియోగదారులైన పైవేటు విద్యాసంస్థలకు శాంపిల్గా చూపిస్తూ, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో వాటిని విజయవం తంగా వినియోగిస్తున్నామని ప్రచారం చేసుకుంటూ, తమ వ్యాపా రాన్ని మరింతగా విస్తరించుకునే అవకాశం ఉంది.

సాంకేతిక విప్లవం విద్యారంగంలోనూ అనేక మార్పులు తీసుకువచ్చింది. విద్యా వ్యవస్థలో డిజిటల్ లెర్నింగ్ ప్రాధాన్యం పెరిగింది. గతంలో సాంప్ర దాయ విధానంలో ఉండే బ్లాక్ బోర్డు, చాక్ పీస్ లెర్నింగ్ స్థానంలో డిజి టల్ స్క్రీన్లు తరగతి గదుల్లో ప్రత్యక్షమయ్యాయి. అయితే పుస్తకాల స్తానంలో కంప్యూటర్లను తీసుకాచ్చి దాదాపు 15 ఏండ్లపాటు డిజెటల్ ఎడ్యుకేషన్ను ప్రోత్సహించి, అమలు చేసిన స్వీడన్ దేశం డిజిటల్ ఫస్ట్ విధానం వల్ల విద్యార్థుల్లో చదవడం, రాయడం వంటి ప్రాథమిక నైపు ణ్యాలు క్షీణిస్తున్నాయనే విషయాన్ని గుర్తించింది. దీంతో తమ దేశంలో సాంప్రదాయ విద్యా విధానంలో పాఠాలు బోధించాలని పాఠ్యపుస్తకాలు, చేతిరాత కోసం పేపరుకు చోటు కల్పిస్తూ నిర్ణయం తీసుకున్నది. విద్యార్థల స్క్రీన్ టైమ్ గురించి స్వీడన్ విద్యా శాఖ మంత్రి లోటా ఎడోమ్ గతేడాది ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

మొదటి ఐదేండ్ల కాలంలో పిల్లలకు బొమ్మలతో బోధించి కథలు చెప్పే

ప్రజలపై ఇంతటి ప్రతీకారమా?

తెలంగాణ ప్రభుత్వం అర్ధాంతరంగా ఫార్ములా–ఈ ఒప్పందాన్ని రద్దు చేయడం వల్ల రాష్ట్ర అభివృద్ధి కుంటుపడుతుందని భావించి 2025 జనవరి

సమాచారం రాలేదు. నేనే స్వయంగా పోలీస్ స్టేషన్ అధికాలకి ఫోన్ చేసి అడిగితే 'కేసు క్లోజ్ చేశామ'ని అన్నారు. నన్ను సంప్రదించకుండానే కేసు

28న ఈ ప్రాంత బీడ్డగా నాల్చంగి పోలీస్ స్టేషన్లో నేను ఫిర్యాదు చేశారు. ఇప్పటివరకు పోలీస్ స్టేషన్ నుంచి కేసుకు సంబంధించి ఎలాంటి

ఎట్లా కోజ్ చేస్తారని ప్రశ్నిస్తే 'సార్ మీకు తెలుసు కదా! మీరు ఏకంగా ముఖ్యమంత్రి మీదే కేసు పెట్టారు. మేమేం చేయాలి' అని చెప్పారు.

డా.ఆర్ఎస్ ప్రవీణ్ కుమార్

ద్వీ కాలం పోలీసు శాఖలో ఉన్నతా ధికారిగా పనిచేసిన నాకే, హైదరా బాద్ నడిబొడ్డన ఇలాంటి పరిస్థితి ఎదురైం దంటే, ఇక ఇతర మారుమూల్ పాంతాల్లో టభుత్వ వ్యవస్థ పనితీరు ఎలా ఉంటుందో ఊహకు అందడం లేదు. భారత న్యాయ సురక్ష సంహితలోని సెక్షన్ 173 ప్రకారం.. ఫిర్యాదు దారుడికి కనీస సమాచారం ఇవ్వకుండా, కేసుకు సంబంధించిన ఆధారాల గురించి వాకబు చేయకుండా కేసు మూసివేయకూడ దని పోలీసు అధికారులకు తెలియదా? తెలుసు, కానీ చట్ట ప్రకారం చేస్తే ఉద్యోగాలు ఎక్కడ ఊడతాయోనని భయం. ఈ భయానికి కారణం రేవంత్రరెడ్డే.

నిత్యం లంకె బిందెల గురించి ఆలోచించే వ్యక్తి, అబద్దాలు చెబితేనే ప్రజలు నమ్ముతరని బహిరంగంగా చెప్పిన వ్యక్తి, రూ.50 లక్షల బ్యాగుతో లంచం ఇస్తూ రెడ్ హ్యాండెడ్గా పట్టు బడి, దాదాపుగా 89 క్రిమినల్ కేసులను ఎదు ర్కొంటున్న వ్యక్తి చేతిలో రాజ్యాంగబద్ధమైన సంస్థలు ఉంటే, అవి ఎలా పనిచేస్తాయో ఇక్కడ ట్రత్యేకంగా చర్చించుకోవలసిన అవసరం లేదు. కానీ, కనీసం రాజ్యాంగబద్ధమైన సంస్థల్లో పని చేసే కఠోరమైన పరీక్షలు రాసి ఎంపికైన అధికా రులైనా చట్టబద్దంగా, రాజ్యాంగ విలువలను కాపాడేలా పనిచేయాలి కదా! కానీ, 'కొందరు అధికారులు' ముఖ్యమంత్రి ప్రతీకార వాంఛతో ఇస్తున్న అక్రమ ఆదేశాలకు ఎదురుచెప్పకుం డానే అతి విధేయతతో వెంటనే లొంగిపోతు న్నారు. ఈ ధోరణి వల్లే ఇబ్బడిముబ్బడిగా ప్రజ లపై అక్రమ కేసులు నమోదవుతున్నాయి. అలాంటి ఓ కేసే ఫార్ములా–ఈ కేసు.

ఈ–కార్ రేస్ కేసులో అధికారులు చట్టం, రాజ్యాంగాన్ని పక్కనపెట్టి ముఖ్యమంత్రి–హోం మంత్రి ఆదేశాల మేరకే పనిచేసినట్టుగా కనిపిస్తు న్నది. ఎవరిని హత్య చేయలేదు, ఎవరికి హాని తలపెట్టలేదు, ప్రభుత్వ విధులకు ఆటంకం కలి గించలేదు, తెలంగాణ పరువును ప్రపంచ దేశాల ముందు కించపరచలేదు, లంచం తీసు కోలేదు. అయినా కేటీఆర్పై కేసు పెట్టారు. ఆయన రోడ్డు మీద నడిస్తే కేసు, మాట్లాడితే కేసు, కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు చూడడానికి పోతే కేసు, లగచర్ల రైతులకు అండగా నిలబడితే కేసు,

ఆరు గ్యారెంటీలు అమలు చేయాలని నిలదీస్తే కేసు, జై తెలంగాణ అంటే కేసు, హైడ్రా పేరుతో పేదలను ఆగం చేయొద్దంటే కేసు, ఆఖరికి శ్వాస తీసుకుంటే కూడా కేసులు నమోదు చేసే పరి స్థితి నేటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ఉన్నది. 18 నేలల కాంగ్రెస్ పాలనలో కేటీఆర్ మీద 14 కేసులు నమోదయ్యాయి.

> ఫార్శులా–ఈ రేస్ 2011లో పారిస్ లో రూపొందింది. 2014లో బీజింగ్లో మొట్టమొదటి రేస్ జరిగింది. నేటికి కూడా పన్పెండవ సీజన్ ఇండోనేషియా రాజధాని జకార్తాలో జరుగుతున్నది. తొమ్మిదవ ఫార్ములా-ఈ రేస్ ఛాంపియన్ష్మిప్ మన హైదరాబాద్ వేదికగా ఆనాటి మంత్రి కేటీఆర్ హయాంలో 2023 ఫిబ్రవరి 11న జరిగింది. దేశంలో ఏ నగరానికి దక్కని అరుదైన గౌరవం ఆనాడు మన హైదరాబాద్కు దక్కింది.

పర్యావరణ కాలుష్యాన్ని తగ్గించడం, సాంకే తిక పరిజ్ఞానం, ఎల్మక్షిక్ వాహనాల వినియోగం పట (పజలకు అవగాహన కల్పించడం, తద్వారా అంతర్జాతీయంగా వివిధ కంపెనీల నుంచి తెలంగాణ రాష్ట్రానికి పెట్టుబడులు రప్పించి వేలాది మంది తెలంగాణ బిడ్డలకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించాలన్న లక్ష్యంతో ఈ రేస్ నిర్వహించారు. దీనివల్ల దాదాపు రూ.700 కోట్ల ఆదాయం వచ్చిందని నెల్సన్

సంస్థ తెలిపింది. అంటే స్వల్ప పెట్టుబడితో రాష్ట్రానికి అమితమైన లాభాలు అన్నమాట! అందుకేనేమో థాయిలాండ్ ప్రభుత్వం గత వారం 1.2 బిలియన్ డాలర్ల పెట్టుబడితో ఫార్ములా–1 రేసులకు శ్రీకారం చుట్టింది.

ఫార్ములా–ఈ రేసు కోసం ఆనాటి తెలంగాణ టషభుత్వం తరపున హెచ్ఎండీఏ అధికారులు రూ.55 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ఈ సొమ్ము అధి కారికంగా ప్రభుత్వం నుంచి నిర్వహణ బాధ్య తలు చేపట్టిన లండన్లలోని ఫార్ములా–ఈ సంస్థ అకౌంట్ కు చేరింది. వాళ్లు ఈ డబ్బులు తమ ఖాతాల్లోనే ఉన్నాయని, ఇంకా ఇవ్వాల్సిన 50 శాతం కూడా జమ చేస్తేనే 10వ సీజన్ను నిర్వ హిస్తామని చెప్పారు. ఈ ప్రక్రియలో ఎలాంటి అవకతవకలు, అక్రమాలు జరగలేదు. ఎవరి వ్యక్తిగత అకౌంట్లో ప్రభుత్వ డబ్బు జమకా లేదు. సంవత్సరం పాటు పరిశోధించిన తర్వాత కూడా ప్రస్తుత ఫిర్యాదుదారులు, పురపాలక టిన్సిపల్ సెక్రెటరీ ఇచ్చిన ఫిర్యాదులో కూడా డబ్బు తప్పుదోవ పట్టిందని ఎక్కడా పేర్కొన లేదు. మరి అలాంటప్పుడు అవినీతి నిరోధక చట్టం కింద ఇది నేరమెలా అవుతుంది?

విచిత్రమైన విషయం ఏంటంటే.. ట్రస్తుత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కూడా పెట్టబడులను ఆక ర్షించడం కోసం లేదా ప్రపంచవ్యాప్తంగా తెలం గాణ పేరు, గొప్పతనం తెలియపరచడం కోసం మిస్ వరల్డ్ పోటీలు, ఎయిర్ షో, ఏఐ సమ్మిట్, కైట్ ఫెస్టివల్ లాంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహిం చింది. ఒక రాష్టం లేదా ప్రాంతం ఉనికిని చాటడం కోసం, ప్రపంచ దేశాలకు మన

కోసం, పర్యాటక ప్రాంతాలు, అందమైన కట్ట డాల దిశగా విదేశీ పర్యాటకులను ఆకర్షించడం కోసం, పెట్టుబడులు సాధించడం కోసం ఆయా ప్రాంత పాలకులు ప్రయత్నిస్తుంటారు.

> గతంలో దివంగత ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి జలయజ్ఞంలో భాగంగా నిర్మించాలనుకున్న ఎస్ఎల్ బీసీ సొరంగం కోసం దాదాపుగా రూ.4,000 కోట్లు ఖర్చు పెట్టినా, 20 సంవత్సరాలైనా అది ఇంకా పూర్తి కాలేదు. ఇటీవల అందులో జరిగిన ఒక ప్రమాదంలో 8 మంది చనిపో యారు కూడా. దానికి నాటి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంపై కేసు పెట్టగలమా? ప్రజా స్వామిక ప్రభుత్వాల పాలనలో వ్యక్తి గత అవినీతి లేనప్పుడు, ప్రజాప్రయో జనాలే పరమావధిగా తీసుకున్న నిర్ణయాలు నేరాలెలా అవుతాయి?

కానీ, ఇలాంటి నిర్ణయాలపై కూడా ప్రస్తుత కాంగెస్ స్రభుత్వం కక్రపూరితంగా కేసులు నమోదు చేసి, ఈడీ, ఎసీబీ విచారణ జరిపిసు న్నది. ఎలాగైనా ప్రజల గొంతుకైన కేటీఆర్ను జైలుకు పంపాలనే దుష్ట ఆలోచనతో ఇక్కడి కాంగైస్ ప్రభుత్వం, కేంద్రంలోని బీజేపీ ప్రభుత్వం చేయని ప్రయత్నం లేదు. ఈ విష యంపై గోప్యంగా విచారణలు వద్దని, తెలం గాణ ప్రజానీకానికి తెలిసేలా అసెంబ్లీలో చర్చ పెడదామని, అవసరమైతే బహిరంగంగా చర్చి ద్దామని, కుదిరితే లై డిటెక్టర్ పరీక్ష కూడా చేయించుకుందామని కేటీఆర్ సవాల్ విసి రారు. కానీ, ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి స్పందన లేదు. పైగా నోటీసుల మీద నోటీసులు ఇచ్చి రికార్డలన్నీ ప్రభుత్వం వద్దే ఉన్నా 'మీ సెల్ ఫోన్లు, ల్యాప్టాప్లు సరెండర్ చేయండి అని కక్షసాధింపులకు దిగుతున్నారు.

ఈ విధంగా కేటీఆర్ ఒక్కరి మీదే కాదు, మాజీ మంత్రి హరీశ్రావు మీద కూడా ఏడు కేసులు నమోదయ్యాయి. తెలంగాణ తొలి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మీద కూడా అక్రమ కేసు పెట్టి విచారణకు పిలిపించారు. బీఆర్ఎస్ సోషల్ మీడియా ఇంచార్జి కొణతం దిలీప్, మన్నె ్రకిశాంక్ మీద కూడా అక్రమ కేసులు బనాయిం

-

సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలను తెలియజేయడం 🛛 చారు. ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం అభయం ఇవ్వకపోతే ఏ అధికారి కూడా ఇలాంటి దుస్పా హసాలు చేయరన్నది సుస్పష్టం.

> ఒక అవినీతి కేసులో రెడ్ హ్యాండెడ్గా పట్టు బడ్డ నేరచరిత్ర ఉన్న వ్యక్తి సీఎంగా, హోం మంత్రిగా ఉంటే ఎలా ప్రవర్తిస్తారో తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రిని చూస్తే అర్ధమవుతుంది. ఎలాంటి పదవిలో లేని తన సోదరుడు తిరుపతి రెడ్డికి రెడ్కార్ఫెట్ స్వాగతం పలకడం, గన్మె న్లను ఇవ్వడం, సీఎం సోదరుల పేర్తు రాసి చని పోయిన కొండారెడ్డిపల్లి మాజీ సర్పంచ్ సాయి రెడ్డి కేసు దర్యాప్తు ఆగిపోవడం, మంత్రి కొండా సురేఖ భర్త కొండా మురళికి ఎస్కార్ట్ తో భద్రత కల్పించడం, మరోవైపు వందల సంఖ్యలో బీఆ ర్ఎస్ నాయకులు పలు అంశాలకు సంబం ధించి కేసులు పెట్టినా కనీసం ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయకపోవడం వంటి అతి వినయ ప్రదర్శనలు రేవంత్ ప్రతీకార పాలనలోనే సాధ్యం. ఎన్ని కేసులు పెట్టినా బీఆర్ఎస్ నాయ కుల మనోధైర్యాన్ని గాయపరచలేవు. కానీ, పట్ట పగలే రాజ్యాంగ వ్యవస్థలను నిర్వీర్యం చేసే కుటలో 'కొంతమంది అధికారులు' భాగస్వా ములు కావడం, మరికొందరు ప్రేక్షకపాత వహించడం చాలా ఆందోళన కలిగిస్తున్నది.

ఇద్దరు ఎమ్మెల్యేలను (కేటీఆర్, హరీశ్రావు లను) బహిరంగంగా పెట్రోల్ పోసి చంపుతా మని హెచ్చరించిన మాజీ ఎమ్మెల్యే మైనంపల్లి హన్మంతరావుపై సుమోటో కేసు నమోదు చేయ కుండా కళ్లప్పగించి, అధికార పార్టీకి తొత్తులుగా మారిన ఇలాంటి 'కొందరు అధికారుల' వల్లే రాజ్యాంగ సంస్థలకు తీరని నష్టం జరుగుతు న్నది. ప్రభుత్వ ఉన్నతాధికారులు ఇప్పటికైనా ఈ ప్రామాదకరమైన పరిస్థితి మీద మేధోమ థనం చేయాలి. 'మీ ప్రతీకార వాంఛకు మమ్మల్ని బలిచేయకండి' అని పాలకులకు ఖరాఖండిగా చెప్పాలి. ఈ వ్యాసం రాసే నాటికి ఉత్తర తెలంగాణలో మంత్రి కొండా సురేఖ భర్తకు అసాధారణ బందోబస్తు ఏర్పాటు చేసిన కింది స్థాయి పోలీస్ అధికారులకు ఓ పోలీస్ కమిషనర్ మెమోలు జారీచేసిన వార్త పత్రికల్లో ప్రచురితమైంది. ఆ వార్త చదువుతుంటే ఈ ప్రతీకార పాలన అంతమయ్యే రోజులు దగ్గర్తోనే ఉన్నాయని ఎక్కడో కొంత ఆశ చిగురించింది. (వ్యాసకర్త: జీఆర్ఎస్ రాష్ట్ర నాయకులు)

విధంగా ప్రాథమిక విద్య అభ్యసనా ప్రక్రియ ఉంటుంది. పిల్లలు ఆడుకో వడం, వస్తువుల అమరిక ద్వారా భాష, గణిత నైపుణ్యాలకు సంబంధించిన పూర్వజ్హానాన్ని ఆర్జిస్తారు. కాబట్టి, వీటికి సంబంధించిన కృత్యాలను జట్టుగా, వ్యక్తిగతంగా పిల్లలతో ఉపాధ్యాయులే భౌతికంగా చేయించడం ముఖ్యం. అప్పుడే వారిలో జ్ఞానేంద్రియాల సమన్వయం జరిగి అభ్యసనం ఆరంభమవుతుంది. పైగా వారిలో బెరుకు స్వభావం తొలగిపోయి, తార్మిక జ్జానం, సృజనాత్మకత పెరుగుతాయి. ఇదిలా ఉంటే భారతదేశంలో మాత్రం డిజిటల్ ఎడ్యుకేషన్ విధానం దిశగా వేగంగా అడుగులు పడుతున్నాయి. డిజిటల్ ఎడ్యుకేషన్ కోసం కొత్త, కొత్త ఓటీటీ యాప్లు పుట్టుకొస్తున్నాయి. పలక, బలపం, పేపర్, పెన్ను స్థానంలో నర్పరీ నుంచే విద్యార్థుల చేతుల్లోకి డిజిటల్ గ్యాడ్జెట్లు వచ్చి చేరుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో డిజిటల్ ఎడ్యుకే షన్ విషయంలో స్వీడన్ ప్రభుత్వ అనుభవాల రీత్యా మన దేశంలోనూ డిజి టల్ విధానంపై ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేయాలనే డిమాండ్లు విద్యారంగ నిపుణుల నుంచి వినిపిస్తున్నాయి.

2008లో అజీమ్ ప్రేమ్జీ ఫౌండేషన్ ఉమ్మడి ఏపీలోని వెయ్యి పాఠశా లల్లో కంప్యూటర్ విద్యకు పునాది వేసింది. ఎంపిక చేసిన ప్రభుత్వ పాఠశా లలకు కంప్రూటర్లతోపాటు, ఇన్ స్టక్టర్ ను సమకూర్చింది. తీరా ఆ స్వచ్ఛంద సంస్థ కాలపరిమితి ముగిసిపోగానే, ఆయా పాఠశాలల్లో చెడిపోయిన కంప్యూటర్లను కనీసం మరమ్మతులు చేయించడం గాని, ఇన్మ్ స్టక్టర్ల నియా మకం గాని చేయకపోవడం వల్ల ఆ వ్యవస్థ మూలకు పడిపోయింది. స్వచ్చంద సంస్థలు తాము రూపొందించిన బ్రహాళిక ప్రకారం శిక్షణ ఇస్రాయే గానీ, తిరిగి ఆ ప్రణాళిక అమలు పరచాల్సింది విద్యాసంస్థలు, విద్యా శాఖనే. స్వచ్చంద సంస్థలు పనిచేసిన కాలంలోని మంచి పనులు, సాధించిన ఫరి తాల గురించి విద్యాశాఖ వద్ద ఏమైనా సమాచారం ఉందా? జవాబుదారీ తనం లేకుండా ఇటువంటి సంస్థలు పాఠశాలలో అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వ హిస్తూ విద్యాశాఖ రూపొందించిన అకడమిక్ క్యాలెండర్ ప్రకారం జరిగే బోధనకు ఆటంకం కల్పిస్తున్నాయనే ఆరోపణలు క్షేత్రస్థాయిలో ఉన్నాయి.

> మన రాష్టంలో పాఠశాలలకు భౌతిక వసతులు, మౌలిక వసతుల కొరత, విద్యార్తులను ఆకర్షించే పాఠశాల పరిసరాలు లేకపోవడం, పర్యవేక్షణ లేకపోవడం, ఉపాధ్యాయులకు బోధనా కార్యక్రమాలు కాకుండా యాప్లతో ఆన్లైన్లో లపోర్టులను సమర్పించడం, ముఖ గుర్తింపు హాజరు వంటి అనవసర కార్యక్రమాలతో కీలక బోధనా సమయం వృథా కావడం వంటి సమస్యలున్నాయి. వాటిని తీర్చడా నికి శాశ్వత విధానాలను తక్షణమే అభివృద్ధి చేయాలి. ఈ వసతులు కల్పించడానికి బడ్జెట్లో విద్యారంగానికి ఇతోధికంగా నిధులను ട്ലാസ്ഥപ്പ

రాష్ట్రంలో పాఠశాల విద్య అభ్యసన, పర్యవేక్షణ, విద్యా సంక్షోభాలను ఎదుర్కొంటున్నది. ఈ సమస్యలపై విద్యావేత్తలతో, విద్యా కమిషన్ సభ్యు లతో, విద్యాశాఖ అధికారులతో, ఉపాధ్యాయ సంఘాలతో చర్చలు జరిపి నిర్ణయాలు తీసుకొని, వాటిని శాశ్వతంగా అమలు చేసే చర్యలు తీసుకో వాలి. పాఠశాల విద్యపై ముందుచూపుతో సమగ్ర, శాశ్వత నిర్ణయాలు తీసు కోవాల్సిన ప్రభుత్వం డిజిటల్ బోధన లాంటి చిట్కాలతో సమస్యను పరి ష్కరించడానికి సిద్దపడటం శోచనీయం. ప్రభుత్వ విద్య ఆదరణ కోల్పోవ డానికి కారణాలను అన్వేషించి శాశ్వత పరిష్కారం కనుగానేందుకు వేసిన విద్వా కమిషన్ నివేదికపై చర్యలు తీసుకోవాలి. డిజిటల్ విద్యపై పాశ్చాత్య దేశాల అనుభవాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని పాఠశాల విద్యలో సమస్యలు పరిష్కరించడానికి చర్యలు తీసుకోవడం అత్యవసరం. అంతేగానీ పుండొక టైతే మందొకటి అన్న చందంగా పాపులిస్ట్ విధానాలతో సమస్యలకు సమూల పరిష్కారం లభించదు.

(వ్యాసకర్త: విద్యారంగ విశ్లేషకులు)